

DOMOLJUB.

Slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsakega prvi in tretji četrtek meseca. Ako je ta dan praznik, izide DOMOLJUB dan poprej. Cena mu je 80 kr. za celo leto. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo: uredništvu „DOMOLJUBA“, Ljubljana, v semeniških ulicah št. 9. Naročnina in inzerati pa spravištvu „DOMOLJUBA“ Vodnikove ulice št. 2. — Namanila se vsprejemajo in plačujejo po dogovoru.

Štev. 1.

V Ljubljani, 5. januarija 1897.

Letnik XI.

Ob biserni sv. maši sv. očeta Leona XIII.

Vzbudi se, vzbudi, krščanski rod!

Vsi si sezimo navdušeni v roke!

Srčno proslavljajmo slavni god:

Biserni praznik — očetne poroke.

Prošlo je šestdeset dolgih let,

Kar je slovesno na svetem mesti,

Božje ljubezni iskreno vnet

Večno zvestobo obljubil nevesti.

Svet je zmenilo časa koló

Kar si nevesto premilo je snubil,

Ni pa zmenilo srca mu za njo;

Vedno zvesto in gorko jo je ljubil.

Trokriž v veljih rokah drži

Z belih se las mu leskeče tijara,

Prva ljubezen pa v njem plamti,

Vedno tem mlajši, čim bolj se stara.

Biserni očevo poročni dan

Praznik najčiščega zemlje zakona

Ori nam ôri vsem vsiklik glasan:

Živio Oče! Bog živi Leon!

Ljubko mu danes gleda oko

Zbor mnogobrojne sloveče družine,

V bisernem slavlju pozdravlja gorko

In blagoslavlja vse hčere in sine.

Zvestih neštete otrok vrste

Bujni njegovega sad so zakona

Dičijo bolj ga, bolj krasé,

Kakor na glavi bliščéča se krona.

Praznik je danes vse zemlje rodov,

Bratijo vsi se v ljubezni razvneti

Jedna rodbina hčera, sinov,

Zbira pri svojem se svetem očeti.

Biserni praznik njegov slavi

In se raduje v ljubezni iskréni.

Pojdimo, pojdimo tudi mi —

Deca najvernejša, — zvesti Sloveni!

Kaj nam obeta novo leto?

Novo leto! Kdo pač ne prestopi s strahom in bojaznijo temnega praga med starim in novim letom? Komu ne postaja tesno pri srcu, ko se vpraša, s čim nas obdari novo leto, ali z žalostjo in nesrečo ali z veseljem in srečo? Resno zre oko v prihodnost, skrb napravlja na čelu goste gube, kajti nikdo ne ve, ali se uresniči voščilo, s katerim je pozdravil svojega prijatelja, rekoč: Srečno novo leto! Prav res, duh naš trepeče, zroč v prihodnost, ki je tako skrbno zakrita, trepeče, ko vidi pred seboj pot, po kateri še ni hodil nikdo, morje, ki je polno nevarnih skal. Kaj bo? Minulo leto, katero je že zatoniло v večnost, ni ostalo baš v dobrem spominu pri nas. Kako tudi? Mar smo Slovenci kaj napredovali v slovsvenem, gospodarskem, političnem in socialnem oziru? In če nismo napredovali, ampak nazadovali, potem je preteklo leto izgubljeno za razvoj in prospeh našega milega naroda. Kaj začnemo prihodnje leto, ali bo to za naš narod kaj bolj ugodno? Če hočemo zapisati, kako veliki da so uspehi naši v državnem zboru, potem kar zapišimo veliko ničlo. Naši poslanci niso mogli nič storiti, ker je nemški liberalizem preveč razgrajal v osebi praznih kričacev. Liberalizem pa je bil kriv tudi v naši domači kranjski deželi, da nismo nič dosegli. Ta peklenski nauk samopridnosti in sebičnosti nas je razdvojil; liberalizem zasejal je v nas brezbriznost v verskih stvareh in pogubo v gospodarskih. Katoličani morali smo se ustaviti tej zmoti in tako je nastal boj, ki je slabil naše moči na znotraj in zunaj. Mnogi so klicali: »Mir, sloga, sprava, in zahtevali od obeh strank, od naše in liberalne, naj vsaka nekaj popusti, da bo mir. Pa liberalci niso hoteli, mi nismo mogli, kajti ravno v najvažnejših vprašanjih smo si navskriž. Mi katoličani pa za nobeno ceno ne moremo odnehati od svojih najimenitnejših resnic. In tako se mir ni mogel skleniti.

A božični prazniki so nas iznenadili s svojim lepim opominom: »Mir ljudem na zemlji«. Marsikateremu domoljubu, ki gorko ljubi svojo domovino in svoj narod, prišlo je na misel, ali bi ne mogli tudi mi Slovenci uživati ljubi sladki mir v domači hiši, da bi tem mogočnejši nastopili zvezani z drugimi Slovani proti nemški oholosti. In to božično glasilo, oznanjajoč mir, doni nam v ušesih kakor ubrano zvonjenje pri vstopu v novo leto, zdi se nam kot angeljev mila in vesela pesem v višavah, mir in sloga, to sta zvezdi-vodnici, ki naj nam svetite v novem letu. Malo dni pred božičem imelo je katoliško politično društvo v Ljubljani javen shod. Na tem shodu govoril je dr. Šusteršič o političnem položaju v Avstriji. Med drugim povdarjal je tudi tole: Prišel se je boj med liberalnimi Nemci in Slovani; le-ti ne marajo več, da bi jim manj številni Nemci gospo-

dovali in to le s krivico. Vsi slovanski narodi v Avstriji pripravljajo se na odločilni boj in sicer s tem, da opuščajo medsebojne bratske prepire ter se družijo v krepko, združeno vojno, složno v borbi proti zagrizenim, krivičnim nasprotnikom. To potrebo uvideli so tudi naši državni poslanci ter se lepo zedinili v jedno zvezo. Kajti le tako morejo na Dunaju ugledno in vspešno zastopati svoj narod in njegove vsestranske koristi. Zato je pa treba, da se tudi Slovenci na Kranjském, zlasti v deželnem zboru združijo, ako se hočejo v teh nevarnih časih izkazati kot prave domoljube. Kar je bilo, moramo pozabiti. Osebnosti morajo se umakniti skupnemu blagru. In zato je treba vse poskusiti, da se združita stranki v deželnem zboru. Katoliška stranka ponuja roko k spravi. To so prav ob kratkem misli tega imenitnega govora.

Dne 27. dec. zbrali so se v Ljubljani vsi slovenski državni poslanci iz Kranjske, gg. Ferjančič, Krek, Kušar, Pfeifer, Pogačnik, Povše, Šuklje, Šusteršič in Žitnik ter sklenili po daljnem vsestranskem posvetovanju in razmotrivanju naslednjo resolucijo:

»Slovenski državni poslanci iz Kranjske izražajo svoje trdno prepričanje, da sedanji politični položaj neobhodno v prid slovenskega ljudstva in njega bodočnosti zahteva, da se obe slovenski stranki v deželnem zboru kranjskem združita. Da je to združenje mogoče, dokazuje prijateljsko sodelovanje državnih poslancev obeh strank v »Slovanski kršč. narodni zvezi«.

Zbrani poslanci so sklenili, da takoj uvedejo pravne poskuse mej strankama. V to svrhu izvolili so poseben odbor, ki bo povabil obe stranki na skupni posvet.

V omenjeni odbor so izvoljeni gg. Šusteršič, Ferjančič in Krek. Resolucija kaže jasno, da se državni poslanci prav živo zavedajo svoje velevažne naloge in velike odgovornosti, vidi se pa tudi, da hočejo vse moči napeti, da dosežejo spravo.

Torej v zaamenju sloge pričnemo novo leto. Bog daj skoro ućakati nam presrečnega dne, ko bomo Slovenci na Kranjskem jedini in složni ter edini upravićeni gospodarji, kajti sedaj nam gospodujejo nemški liberalci. vsled krivićne in nenaravne zveze z našimi nasprotniki. »Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje«, tako so peli angeljcev glasovi. »Ki so dobre volje«. Pomnimo to! Naša stranka začela je spravo, ponudila roko k složnemu delovanju in sedaj je le na tem, da se tudi naši nasprotniki pokažejo, kako je z njih domoljubjem. Ako so resnićno pripravljeni delati za blagor zatiranega našega naroda, potem ni več daleć dan, ko bo mir res zavladal. Če pa liberalci ne hoté odnehati, potem kažejo, da jim je ljubezen do naroda le gola in prazna beseda. Torej: Bodimo mir v novem letu!

Razgled po svetu.

Dne 30. decembra minolega leta je bil **državni zbor** zaključen. Vlada si ni vedela drugače pomagati v teh homatijah. Liberalni Nemci hoteli so na vsak način, da se dosedanjí predsednik državnega zbora umakne, ker jim je preveč stopal na prsta. Vlada tega ni hotela, kar naravnost storiti, da ne bi se zamerila desnici. Tudi sprememba opravičnega reda, po kateri je imel zbornični predsednik moč in oblast nagajive poslance kaznovati z izključitvijo od nekaterih sej, je levico silno bodla v oči. Ker so pa vse postave, sklenjene v zadnjem zasedanju neveljavne, odpade tudi prememba opravičnega reda. Tako je vlada ustregla levici in se ni zamerila desnici. — Tudi prepozno vprašanje o začasni nagodbi z Ogerako je poravnano. Cesar je namreč odredil, da ostane vse pri starem do 31. decembra 1898. leta. Kaj bo potem, se seveda ne vé. — Državni zbor, ki je bil ravnokar zaključen, je ob početku naklonil po zadnji veliki povodnji ponesrečenim krajem nekaj podpore. Ker bi bil imel z zaključenjem državnega zbora ta zakon prenehati, je vlada sama odredila onim krajem podpore in sicer za 870.000 gld. več, kakor je predlagal državni zbor. Vsega vkup je nakazala vlada skoro deset milijonov podpore.

Po **spravi** hrepené na Časkem i Čehi i Nemci, namreč dobro misleči, ne prenapeti Nemci. Kajti vidijo, da nobena narodnost ne more s pridom delovati. Toraj mir naj zavlada. Če bodo le hoteli Nemci mirovati, potem bo, že, kajti Čehi so kakor vsi Slovani prijenljivi in se dajo kmalu potolaziti. Samo pravico zahtevajo za se in drugemu nič. Nova vlada misli prav resno na to, kako bi se jezikovne naredbe spremenile, da bi pri tem noben narod ne trpel škode in da zavlada mir.

A Nemci so na **Dolnjem Avstrijskem** pokazali, da nočejo dati prilike, da bi se res sprava začela. Stvar je ta-le. Na Dolnjem Avstrijskem, zlasti na Dunaju živi mnogo Čehov, ki si sami vzdržujejo šole, v katerih se poučuje deca v domačem jeziku. Neki češki odpadnik — no, saj ti so vedno najhujši sovražniki svojega naroda — predlagal je, naj se nemški jezik vpelje kot jedini deželni učni jezik v dolnjeavstrijskih šolah. Seveda je to Čehi razdrazilo in po pravici. Govori se, da cesar tega zakona ne bode potrdil, ker pač spozna, da bi se, s tem godila Čehom velika krivica. — V dolnjeavstrijskem deželnem šolskem svetu sedelo je dosedaj dokaj židov. Ker je pa njih doba potekla, volili so nove ude in sicer same krščanske može.

Mažari bi v deželah, v katerih imajo prvo besedo, povsod vse radi pomagali. Nič Čehov, Slovakov,

Slovencev, Rumunov in Nemcev naj bi ne bilo na Mažarskem, ampak sami Mažari. Naravno je, da z lepa nočejo pustiti te narodnosti svojega jezika, a pest je hujša kot pravica; slabjši Slovani so podlegli in morajo imeti samo mažarska imena trgov, mest in vasi, samo mažarske šole, sploh vse mora biti mažarsko. Tam enkrat pade Mažarjem v glavo, da morajo tudi tam bivajoči Nemci imenovati svoje kraje po mažarsko. Seveda so bili vsi Nemci hkrati po koncu, ti v Avstriji in uni pod nemškim cesarjem, ter zagnali grozen vrišč, da se godi Nemcem krivica. To je res, a so sedaj videli Nemci, kako je človeku pri srcu, če tudi svojega kraja ne sme po svoje imenovati. Za sedaj je ta nesreča od Nemcev odvrnjena, ker so Mažari pogoreli s to svojo postavo. Zbornica velikašev jo je vrgla v koš ter s tem pokazala, da je to krivično.

Kakšnega duha da so novi **italijanski ministri**, vidi se lahko odtod, ker hoče novi naučni minister stopiti naravnost pred poslansko zbornico ter od nje zahtevati, naj mu za obrambo države pred klerikalizmom dá brezmejno oblast, da bo zatiral katoličane. Novi naučni minister je namreč hud framacson, in s tem je povedano vse. Ze dosedaj se katoličanom v Italiji ni godilo dobro, a obeta se jim še slabeje. Toda Bog bo že o pravem času poskrbel, da naučni minister izgubi svojo oblast.

Tam na vzhodu Azije se zopet nekaj zbira. **Rusi** so namreč s tremi vojnimi ladjami zasedli važno in jako dobro pristanišče na Kitajskem; imenuje se Port Artur. Ta kraj odpira Rusom pot v Sibirijo in k morju. To pa je jako razdrazilo Nemce, ki so tudi hoteli ta kraj zase imeti, pa so zamudili pravi čas in so se morali za to pristanišče obrisati. Kitajcem je vse jedno, kdo da ima to mesto, ker oni so sploh preslabi, da bi komu ubranili. Angleži po strani gledajo Nemce, ker jim le ti nagajajo pri svetovni trgovini, Japonci, bližnji sosede tega kraja, pa morajo tako plesati, kakor Rus zvižga. Kajti to pristanišče osvojili so si Japonci v zadnji vojski, a sedaj je bodo odstopili Rusom, ki jih bodo odškodovali kako drugače. Državniki si sedaj belijo glave kako se bo ta reč iztekla in kdo se bo veselil nazadnje: Nemci ali Rusi.

V **Severni Ameriki** hočejo narediti postavo, po kateri mora vsak priseljenec prav dobro znati angleški jezik in sicer precej, ko pride tja. S tem hočejo preprečiti preveliko priseljevanje, katero le pospešuje ubostvo in revščina. Tako je, ker ne maramo mi pametni biti, nas pa morajo Amerikanci sami odvrčevati od nesreče.

Listek.

Kako živé sv. Oče.

Ves katoliški svet radoval se je in veselil novega leta dan, ker sveti Oče Leon XIII., vrhovni vidni poglavar sv. cerkve, naslednik sv. Petra in namestnik Kristusov obhajali so ta dan svojo biserno sv. mašo. Kaj pa je to, vprašate? Poznamo novo mašo, srebrno in zlato mašo, a biserne ne. Res, tako redkokdaj se zgodi kaj takega, da nam uide iz spomina, predno doživimo jedno ali drugo biserno mašo. Kajti le redko sejani so duhovniki, ki bi preživeli 60 let v svojem svetem duhovniškem poklicu. In kadar je 60 let od tega, ko je stopil kot mladenič pred oltar ter zapel novo mašo, tedaj stopi k oltarju starček ter zopet poje sv. mašo, biserno mašo. Kako veselje vlada v fari, ki je tako srečna, da ima zlatomušnika za pastirja. Koliko večje je moralo tedaj biti naše veselje, ko so sveti Oče obhajali biserno sveto mašo. Kaj takega se ne primeri vsak dan.

Kako pa vendar živé sv. Oče, da so čakali tako starost, vprašal bi rad ta ali oni? Dne 2. marca t. leta bodo stari 88 let in še vedno s čilim duhom vladajo cerkev božjo v teh hudih časih. Ako vidite sv. Očeta na kaki podobi, morate nehoté vsklikniti: Oj, kako suhi so sv. Oče! Res, slabotno je njih telo, ves drugačen, močan in krepak, živ in ognjen njih duh. Red, to je tisto skrivnostno zdravilo, katero jim seveda poleg Božje pomoči krepí slabo telo. Mislim, da dragi bralci ne bodo neradi brali teh vrstic, četudi so morebiti že kdaj kaj slišali o sv. Očetu. Dobri otroci spominjajo se radi in pogosto dobrega očeta, veseli jih, če kaj slišijo o njem.

Sv. Oče vstanejo po leti ob 6. uri, po zimi nekoliko pozneje. Ob 7. uri beró v svoji domači kapelici, ki je poleg njih spalnice, sv. mašo; streže jim le jeden duhovnik. Ob nedeljah in praznikih beró sv. mašo v spodnji kapelici. K tej maši smejo priti le taki, katere sv. Oče povabijo. Kaka čast pač zanje! Prejšnja leta so sv. Oče tudi obhajali one, katerim so hoteli izkazati to posebno čast, a zdaj tega ne storé več, ker se jim preveč roke tresejo vsled starosti. Potem so še pri jedn. maši, katero bere jeden njih kapelanov. Ko je ta maša dokončana, postavijo sluge med vrata, ki drzé iz kapele v dvorano, stol za sv. Očeta; sedé sprejemajo vernike, ki prednje poklekujejo, prosijo to in ono, nazadnje pa sv. blagoslova. Nato se podajo sv. Oče k zajutreku: mala čaša kave in majhna okrogla zemljica. Po zajutreku opravijo svoje duhovske molitve, premišlujejo in kaj pobožnega beró. Krog devete ure pa začnó delati. Ko bi vam, dragi moji, hotel naštevati na dolgo in široko, kaj imajo sv. Oče dela, bi se kar čudili. Le premislite! 800.000.000 beri tristo milijonov katoličanov vladati, ni mala stvar. Vsa važnejša vprašanja pridejo pred sv. Očeta, o vsem odločujejo. In tu se ne gré za sunanje stvari, ampak za stvari, ki zadevajo vest, kolika

odgovornost tedaj, kolika naloga! Ko je to delo končano, vsprejemajo sv. Oče skofe iz raznih delov sveta, ki jim pridejo poročati o stanju svojih škofij. Sv. Oče imajo čudovito dober spomin, in le tako jim je mogoče imeti nad vso cerkvijo celoten pregled. In kako natanko hočejo vse vedeti! Nobenega škofa ne izpusté, predno ni najmanj pol ure preteklo.

Ob 2. uri podajo se sv. Oče h kosilu. Kosijo vedno sami. Kosilo je tako priprosto, kar le more biti; po papeževem naročilu se za kosilo ne smé izdati več kakor 2 gl. 40 kr. na dan. Juha, nekaj pečenke s prikuho, sadje in kozarec dobrega temno-rudečega vina. Po leti pijó včasih malo piva mesto vina. Sledi še čaša črne kave. Sv. Oče ne kadé, pač pa nosljajo in to prav zelo. Po kosilu dadó si kake pol ure miru. Videti je toraj, da si sv. Oče ne morejo pokvariti želodca, to in pa močna narava stori, da njih zdravnik, ki pride vsak četrtek, nima dosti opravila. Pripomniti bilo bi še to, da jedó sv. Oče prav malo od teh malostevilnih jedij, katere jim prinesejo na mizo. Kuhar je dejal nekega dne: »Sv. Oče jedó kakor kak ptiček.«

Po kosilu molijo sv. Oče duhovske molitve in delajo s kardinali ter se z njimi posvetujejo, kako bi bilo mogoče to ali ono stvar uravnati na korist sv. cerkve. Tudi drugi visoki možje, kakor kralji in cesarji oglašé se navadno ob takem času pri sv. Očetu. Ob peti uri prinesó jim čašo močne črne kave, in potem se pečajo sv. Oče navadno s svojimi prekrasnimi okrožnicami ali pa z vprašanjem, kako zjediniti katoličane in raskolnike na vshodu. Ob osmi uri podajo se v spodnjo kapelo, tam moli jeden kapelanov sv. rožni venec, litanije in še druge molitve, tako da trpi večerna molitev kake pol ure. V kapelici pred tabernakelnom klečé sv. Oče, v predaji sobi pa sluge in strežaji. Samo večna luč sveti v obeh prostorih in širi malo svetlobo na sivega papeža in malo številce njegovih zvestih. Ob deseti uri sv. Oče večerjajo in potem še sami do polnoči sedé pri pisalni mizi. Spanja potrebujejo malo. — Če sv. Očetu čas pripušča, podajo se na velikanški vrt, da se tam malo navšijejo svežega zraka. Zdravnik sicer večkrat sili, naj si dadó več miru, pa sv. Očetu je skrb za sv. cerkev več kot zdravje.

Svojo dobro mater imajo sv. Oče v blagem spominu. Podarili so jim mati nekda zlato uro, ki je pa še iz prejšnjega stoletja in ni nič po novem narejena. Pa sv. Oče nosijo jo vedno pri sebi in bi je ne dali za najlepšo uro, tudi če bi bila s samimi diamanti posejana. Saj je spomin na mater!

Evo vam, dragi bravci, nekaj črtic iz življenja velikega papeža Leona XIII. Da bi vam popisal natančno njegovo življenje, ne pripušča prostor. Pa zadovoljite se s tem. Prosimo pa ljubega Boga, da nam po svoji neskončni previdnosti ohrani svetega Očeta še mnogo let. Bog daj!

Podobe iz življenja.

Bog ne plačuje vsako soboto.

Resnična povest naša vrši se v času, ko je po vsej Italiji vrelo. Zloglasni Garibaldi, zakleti sovražnik sv. Očeta in Avstrije, zbiral je svojo razuzdano četo, da bi pomagal jediniti blaženo Italijo, seveda ne oziraje se na stoletne pravice sv. Očeta in družih vladarskih hiš.

Ni se čuditi, da je v teh nemirnih časih zavrela kri tudi po žilah isterskih Italijanov in poitalijančenih Slovanov. Mnogo mladeničev in mladih mož zapustilo je svoje starše in rodbine in pobegnilo preko morja. Saj so takojmenovani rodoljubi skrbeli za to, da se mlada srca vnmó za veliko Italijo.

Tudi v isterskem trgu — imenujmo ga Strmec — bilo je več mladeničev, kateri so v gorečnosti svoji do Italije zapustili vse in pobegnili v Italijo. Uvrstili so se pod zastavo »patrijota« Garibaldija. Kak duh je vladal med to bratvo četo, prepričal se bo prijazni bralec iz sledečih vstic.

Cez nekaj let povrnejo se trije Garibaldijevi junaki v Strmec nazaj. Resnici na ljubo sicer moramo priznati, da se pred odhodom v Italijo niso mnogo veljali, vendar pa se niso bili popolnoma brez vere. Vrnili so se brez vsake vere, kar so očitno brez strahu večkrat priznali. A ne samo to, ampak vstopili so v društvo framasonov (prostozidrjev). Pripeljali so s seboj poln zaboj knjižlo, v kojih so se razlagali in priporočali brezbožni nauki framasonski. Take knjige delili so potem med jednako-misleče tržane. Ker so bili vsi trije sinovi premožnih staršev, imeli so na razpolaganje denar in zato se ni čuditi, da so v primerno kratkem času pridobili več mladeničev, s kojimi so uganjali najostudnejše stvari.

Neki večer pripravili so nosila; okoli polnoči naložili so nanje svojega načelnika, prižgali sveče in glasno prepevaje »libero« nosili ga po ulicah trških in ga doneli na pokopališče. Da so s tem globoko žalili vse dobro misleče ljudi, mi pač ni treba omenjati.

Toda predrznost in brezbožnost njegova je rastla od dne do dne. Kaj storé! Zadnje dni velicega tedna vsak dober kristijan z molitvijo in postom posvečuje spomin trpljenja Zveličarjevega. A naši Garibaldinovci uganjali so najbolj surove burke. Na Veliki petek napravili so veliko pojedino in se vsi prav grdo napili. Vrhunec zlobe pa so storili na Veliko nedeljo.

Mesec april prištevajo se med najlepše v Primorju. In če je pri nas le malokdaj o velikonočnih praznikih lepo vreme, je doli na jugu navadno kaj prijetno. Tudi Veliko nedeljo zjutraj leta 18... bilo je krasno vreme. Lepo ubrani zvonovi župnijske cerkve pozivljali so verni narod k praznovanju »vstajenja«. Od vseh strani hitelo je staro in mlado v praznični obleki v trg Strmec.

Največ ljudij prihajalo je po južni ulici. V tej ulici je imel načelnik naših framasonov svojo lepo hišo. Potem, ko so celo noč popivali, zbrali so se pri njem,

da si okrepčajo svoja hripava grla. Tik hiše stala je kovačnica. V to se spravijo vsi trije junaki in napravijo sredi na tleh precej velik ogenj. Načelnik prinese veliko razpelo in — je vrže v ogenj, govoreč sledeče bogokletne besede: »No, če si res vstal od smrti, pa se sedaj stopi iz ognja.« Tovarisi so se na ves glas smejali, a vsi dobri ljudje so z velikim strahom bežali od njih.

„Bog ne plača vsako soboto«, pravi pregovor hrvatski. Tudi naših brezbožnikov ni Bog takoj kaznoval. A tem ostrejša kazen dohitela je vse tri za nekoliko let.

Najmlajši med njimi okusil je najprej sad brezverskega življenja. Domači njegovi jeli so opazovati, da ne išče več družine, da malo govori, da poseda cele ure in srpo gleda pred se itd. Kmalu se je raztresla novica, da je znorel. Žalostni starši so to več časa skrivali, a ker je sin od dne do dne postajal slabejši, poklicali so zdravnika, koji jim je svetoval, naj ga takoj izroče v norišnico. Ker ga z lepa niso spravili nikamor, prišli so neki dan iz Trstu štirje čuvaji, vrgli nanj neko močno arajco in ga naložili na voz. Ker si ni mogel več drugače pomagati, pljuval je na vse strani in strahovito preklinjal. In ko je med gledalci opazil svojega tovariša, rekel mu je: »No, ali vidiš sedaj, da je Bog!«

Besnost njegova postajala je vedno hujša, tako da je kmalu med strašnimi kletvami in velikimi bolečinami mlad na letih, a velik na zločinah umrl.

Prav tako žalostna smrt zadela je drugega tovariša. Na nekem potovanju si je prehladil vrat, in ker ni na to pazil, češ, saj sem mlad in čvrst, postala je bolezen njegova nevarna. Zdravnik, s kojim se je posvetoval, povedal mu je žalostno istino, da mu ni pomoči; edino upanje je, ako se dá operirati. To tudi stori, in od sedaj naprej mora neko cevko nositi na vratu. Vendar pa je mladi, nenavadno kreпки mož začel hirati. Lotila se ga je sušica in za par let izročili so ga materi zemlji. Za njim žalovala je mlada vdova in mali sinček.

Tretjemu, sicer najstarejšemu in najbolj bogatemu dal je Bog več časa za pokoro. Oče zapustil mu je veliko posestvo in mnogo denarja, toda v društvu svojih malopridnih prijateljev in pa s slabim gospodarstvom je pogнал v primerno malo letih vse svoje imetje. Pod starost svojo bil je vesel, akó si mu ponudil par novčičev ali kosček kruha. Sinovi nekdanj najbogaterega posestnika hodijo še dandanes po svetu služeč si v potu svojega obraza vsakdanji kruh. Oče njegov začel je na starost zopet v cerkev hoditi in slednjič je spravljen z Bogom v visoki starosti zatisnil trudne svoje oči.

Na tako očividni način kaznoval je pravični Bog nekdanje junake Garibaldijeve. Bog se ne dá zasmehovati. In če prideš v trg Strmec, vprašaj postarnega možička, naj ti pové žalostno zgodbo framasonov, in globoko vzdihnivši, ustregel ti bode drage volje.

Razgled po Slovenskem.

Odlikovanja. Njegova c. in kr. Veličanstvo je prevzvišnemu knezoškofu ljubljanskemu dr. Jakobu Misliju podelilo red železne krone prve vrste. Mi se sicer veselimo tega izrednega odlikovanja, s katerim je presvitli cesar javno priznal velike zasluge našega prevzvišenega knezoškofa, toda se večje bi bilo naše veselje, ko bi mogli prevzvišenega še nadalje imeti v svoji sredi! — Visokorodni gospod baron Hein, deželni predsednik kranjski je od presvitlega cesarja imenovan za tajnega svetnika. — Barona Liechtenberga, deželnega poslanca je cesar imenoval za namestnika deželnega glavarja kranjskega. — Č. g. Evgen Lampe, kapelan v Gradu, je na graškem vseučilišču napravil prvi strogi izpit iz bogoslovja. — Preč. gosp. kanonika dr. Sebastijana Elberta je presvitli cesar imenoval za novomeškega prošta. — Načelnik ljubljanske postaje južne železnice gosp. E. Gutmann je od upravnega sveta imenovan za inšpektorja. — Gosp. baron Hein, deželni predsednik in gosp. Ivan Hribar, ljubljanski župan sta bila od vrhniškega občinskega odbora izvoljena za častna občana, prvi zaradi zasluge za trg o potrebni nesreči in drugi zaradi vsestranske pomoči pri zgradbi bodoče železnice Ljubljana-Vrhnika.

Duhovniške izpremembe v ljubljanski škofiji. Prezentovan je za župnijo Presko gosp. Janez Brenč, župnik pri sv. Gregoriju. Kanonično sta bila umeščena gg. upravitelja: Frančišek Pavlin za župnijo Dragatus (28. dec.), Janez Jelenec za Ledine (30. dec.). Premesčeni so gg. kapelani: Josip Erker od sv. Petra pri Novem Mestu v Mokronog, Josip Jeršič iz Mokronoga v Ribnico, Frančišek Krumpetar iz Ribnice kot župni upravitelj k sv. Gregorju, Josip Volc iz Križev pri Trzinu v Ribnico.

Duhovnih vaj za moške v cerkvi presv. Srca Jezusovega v Ljubljani o božičnih praznikih udeleževalo se je lepo število mož in mladeničev iz vseh stanov. Zaključile pa so se duhovne vaje z veličastno procesijo z Najsvetejšim. Res krasen, vzvišen je bil prizor, ko se je dne 27. dec. zvečer kmalo po sedmi uri jela pomikati iz cerkve nepregledna vrsta vrlih in za sveto stvar vnetih mož in mladeničev, glasno moleč sveti rožni venec, sredi med njimi duhovniki z Najsvetejšim. Vsa čast ljubljanskim možem in mladeničem, ki so tako lepo pokazali očitno svojo vero in udanost do svojega Boga!

Novi grobovi. — Dne 9. decembra je umrl v »Leonišču« v Ljubljani g. P. Stanko Vdovič, duhovnik iz minoritskega, ko je komaj nekaj mesecev poprej (16. maja) bil daroval na Robu svojo novo mašo. — Dne 19. decembra je umrl za pljučnico Frančišek Kočevar pl. Kondenheim, predsednik ljubljanskega deželnega sodišča v 65. letu svoje starosti. Pokojnik je bil izvrsten uradnik in mož blagega značaja.

Socijalni demokratje. Zadnji čas se povsodi, skoro po vseh listih mnogo govori in piše o socijalnih demo-

kratih. Ker je velikega pomena, da poznamo vedno bolj to nevarno stranko, namenili smo se priobčevati v vsaki številki »Domoljuba« nekoliko vrstic o socijalnih demokratih, ali kakor se sami zovejo o »sodrugih«. Gotovo bomo ustregli cenjenim bralcem »Domoljuba«, ako jih poučimo saj kratko o socijalni demokraciji, ki je največja sovražnica delavstva, katoliške cerkve, nasprotnica slovenskega naroda. Zadnja leta začela se je stranka širiti tudi po Kranjskem; in marsikaterega nevednega so vjeli »sodrug« na svoje limanice in mu izmolzi precej novcev. Mnogo zapeljanih je uvidelo že o pravem času pogubonosno delovanje te stranke in ji pokazalo hrbet; a drugi so že toliko zaslepljeni, da verujejo voditeljem in agitatorjem socijalnih demokratov tudi največji lazi in prisegajo na njih besede kot na evangelij. Koristno in umestno bo torej se seznaniti malo natančneje s to stranko, da se pripravljamo na skupen boj proti nji in da ne poslušamo potujočih agitatorjev, ampak jim pokazemo vrata. Največ privrženecv ima soc. demokracija v Ljubljani, Zagorju ob Savi in Idriji. Tudi drugodi so že poskusili »sodrug« svojo srečo s shodi — a brezuspešno. Sklicali so shode, n. pr. v Logatcu, Vrhniki itd., ki so se pa razjavili. — Največ shodov se pač vrši v Ljubljani, kjer je sedež socijalno-demokratskih bistrih glav. Tak shod se je vršil nedavno 26. dec. v ljubljanski kazini. Vseh sodrugov je bilo okoli 150. Ugovarjala sta jim g. Zan in g. Gostinčar, ki pa valed velikega krika ni mogel končati svojega govora. Slovenec Kristan je odgovarjal g. Zanu v nemškem jeziku. Razvpiti govornik (!) Zadnik je povedal, da se je socijalna demokracija zvezala s nemško nacionalno stranko, koje namen je pomagati delavstvu. Zadnik je s tem zopet prav pošteno osmešil sebe in svojo stranko, kajti vsakomu je iz zadnjih dogodkov iz poslanske zbornice znano, da so ravno nemški nacionalci nasprotniki delavskega stanu, ker so preprečili z nepopisnimi surovostmi vsako uspešno delovanje v prid ljudstva. Socijalni demokratje so jim seveda pomagali pri teh znamenitih činih. In sedaj se hvalijo po shodih, da so resili Avstrijo. — Ko je bil pozvan Gostinčar, da naj govori, nastalo je tako vpitje, kot pri divjakih. Zmerjalj in zbadali so ga na nejsurovejši način. Vaakdo lahko uvidi, kako olikani so »sodrug«. Videč, da se jim tla vedno bolj šibé, skušajo se braniti samo še s krikom in pestmi. Pest je pri njih na dnevnem redu. Toda tudi to sredstvo jih ne bo nikder pripeljalo do zateženega uspeha.

Proračun mesta ljubljanskega kaže skupnih potrebin 330.055 gld., pokritja pa 327.168 gld. torej primanjkljaja 2887 gld.

Novo gimnazijsko poslepije poleg »Narodnega doma« v Ljubljani začelo se bode zidati prihodnjo pomlad. Po načrtu, kakor ga je potrdilo c. kr. naučno ministerstvo, znašali bodo skupni stroški 202.000 goldinarjev. —

Ljubljana električno razsvitljena je bila prvičrat dne 1. januarja zvečer. Nova razsvetljava je sicer lepa, če je pa tudi primerna mestnim dohodkom, pa je drugo vprašanje. —

Okrajna bolniška blagajna v Ljubljani je vendar enkrat zupet stopila v redne razmere. Na sv. Štefana dan bili so v odbor izvoljeni po hudem boju sami krščansko-socijalni kandidati, in tako bo novi odbor pod svojim marljivim načelnikom g. Ivanom Kregarjem gotovo nesebično deloval v korist bolniške blagajne. —

Potrjen zakon. Cesar je odlokom z dne 16. dec. potrdil od deželnega zbora Kranjskega sklenjeni zakon po katerem se predloži okrajna cesta iz Gabrovščic čez Muljavo do državne ceste pri Studencu.

200 učencev in učenk obdarovanih je bilo dne 23. decembra m. l. v telovadnici L. mestne deske šole v Ljubljani vprido veleč. g. nadzornika kanonika Zamejca, mestnega župana Iv. Hribarja z gospo, ravnatelja višje gimnazije Senekoviča in mnogo druge odlične gospode. — Lepo božično darilo ubogi šolski mladini! —

Iz Domžal se nam poroča, da se je ondi ustanovila Rafajzenova posojilnica; na predvečer biserne maše Leona XIII so bile Domžale sijajno razsvitljene. —

Jezero zamrznilo. Na sv. Štefana dan se je začelo oglašati sicer tiho blejsko jezero. Šumelo in pokalo je na površini, kakor bi se bila voda kregala z mrazom, ko jo je vklepal v trdi oklep. Ko je tako pokalo in skripalo v jezuru, zdelo se je, kot bi na tisoče žab regljalo v vodi v nevtrudnem zboru. Na sv. Janeza dan je bil že precejšen kos pod cerkvijo zamrznjen, in led se je sledeča dva dneva raztegnil daleč proti bohinjski strani, le tu in tam puščajoč kaj vode. Blejska nadpolna mladina ni mogla dočakati, da zamrzne celo jezero; planila je na led, ko ga je ugledala. »O svetem Stefanu morajo priti tesarji, da naredé most na otok!« pravi Blejec. Kajpada! O svetih treh kraljih se hočemo peljati s sanmi na otok. — Sedaj pa leži jezero že mirno pred nami,

prozorno kot steklo, čisto kot kristal, gladko, da nogé izpodnasa, ter vabi: evo vam mojega čistiljivega hrbta, blagovolite se malo podreuti po njem! —

Potres so čutili dne 23. dec. m. l. zvečer ob 6 uri 26 minut na Vrhpolji pri Moravčah in na Brdu pri Lukovici, 24. dec. zjutraj pa v Godoviču. —

Iz Borovnice so poroča, da je ondotnega prezaslužnega gospoda župnika Janeza Oblaka, dne 28. dec. precej nevarno zadel mitvoud.

Slovenske-krščansko socijalne delavske Zveze prvi zabavni večer v prostorih novega »Katoliškega doma« na sv. Štefana dan se je vrlo obnesel. Prostori so bili premajhni za mnogobrojno občinstvo, ki je prihitelo z veseljem k prvi zabavi mlade »zveze« in s tem pokazalo, koliko priljubljeno je novo društvo v delavskih in nedelavskih krogih ljubljenskih. Drugi vzrok obilne udeležbe pa je bil ta, da je bil ta večer ob enem predvečer sv. Janeza Evangelista — godu dr. J. Kreka! — Vse točke izvrševale so se gladko in dobro, in so bile od navzočih z odobravanjem vzprejete, do vrhunca pa je pripelo navdušenje, ko je okoli 9. ure prišel godovnjak dr. Krek, naš krščansko-socijalni voditelj in iskreni prijatelj delavskih stanov. Zares bil je lep večer, kateremu bode — tako upamo — sledilo še več podobnih! —

Nesreča. Dne 18. t. m. postavljaj je Kajžar Valentin Mercina iz Zgornjega Kastja kozolec pri posestniku Janezu Gradišku. Pri tem delu mu je pomagalo več ljudi. Ko je bil kozolec že skoro postavljen in so ljudje ravno se s streho imeli opraviti, podere se naenkrat ves kozolec na kup in pri tem posestnika, Franceta Fiesarja tako nesrečno zadene, da je na mestu mrtev obležal. —

Ponesrečil, se je 23. dec. m. l. v Mednem pri Medvodah major deželnih brambovcev Ivan Lavrič. Padel je tako nesrečno raz konja, da je bil zelo nevarno ranjen na glavi. —

Domači pravednik.

Kakošne bodo pravde sedaj po Novem letu?

Prostor tega lista nam nikakor ne dopušča, da bi obširno razlagali postopanje pri sodiščih po novem pravnem redu, ki je sedaj že v veljavi. Najbolje bo torej, ako si malo razgledamo, kakor smo obljubili že v zadnji številki lanskega leta, postopanje pred okrajnimi sodišči. Tam bode priprosto ljudstvo največkrat iskalo pravice.

Važno je vprašanje, katere pravde spadajo stvarno pred okrajna sodišča. Postava na to odgovarja obširno. Ker bi pa mnogo prekoračili okvir tega lista, ako bi priobčili te določbe v vsej obširnosti, hočemo tu povedati njih vsebino prav na kratko. Tisti, ki se hote natanko poučiti o vseh postavnih določbah novega civilno-pravnega reda morajo že pogledati postavo.

Postava torej določa, da spadajo pred okrajna sodišča stvarno vse one pravde o premoženjskih zahtevkih, v katerih se gre za denarno svoto ali pa za vrednost do 500 goldinarjev. To je pravilo. To pravilo ima pa nekaj izjem. Tako spadajo pred okrajna sodišča brez ozira na vrednost predmeta, zaradi katerega tebe pravda: Pravde zaradi očetovstva pri nezakonskem otroku in zaradi temu po postavi dolanih prispevkov, kar je važno za jerohe, nadalje pravde radi mej posestev, radi zadnje dejanske posesti, radi služnosti stanovanja in radi preživitke, radi napak pri živini, nekatere pravde izvirajoče iz najemnih pogodb, pravde med delodajalci in delojemalci. Menične pravde pa ne spadajo pred okrajna sodišča.

Katero okrajno sodišče je krajevno pristojno, tega zaradi pretesnega prostora ne moremo razmotrivati tukaj.

Sodnikom nalaga zakon osobito dolžnost, postave nekaterim strankam, katere nimajo odvetnikov, iti na roke s podukom v posameznih pravnih dejanjih, v pravnih naslednjih posameznih korakov, katere storé v pravdi, v predpisih glede posameznih rokov, o naslednjih kontumacije itd.

Važno je v novi postavi določilo, da tisti, ki namerava radi zadeve pod 500 gl. tožiti, pred tožbo lahko zahteva, ako stanuje nasprotnik v okrožju istega sodišča, da poovabi sodnija nasprotnika v svrhu obravnave in

poskusa poravnave. Stranke, katere nimajo odvetnikov, smejo dajati tožbe tudi na zapisnik.

Koj pri prvem naroku se se pri okrajnih sodiščih obravnava o stvari.

Za nekatere vrste pravnih veljajo prav posebna določila, o katerih, posebno o postopanju pri pravnih radi motene posesti in v najemninških zadevah spregovorimo svoječasnó.

Za sedaj zadostuje, da smo svoje bralce opozorili na nove postave, da so previdni.

Nove knjige.

1. „Slovenska kuharica“ ali navod okusno kuhati navadna in imenitna jedila, spisala Magdalena Pleiweis. Ta zelo priljubljena kuharska knjiga je izšla v četrtem natisu, ki je pa pomnožen za 66 strani. Spretna in dobro znana kuharica M. Lavtšar je knjigi sestavila »Dodatek«, v katerem Slovenkam prav dobrih navodil in navkov daje za kuharska opravila. Cena je knjigi ostala prejšnja, namreč 1 gl. 80 kr. za lepo vezan eksemplar in 1 gl. 50 kr. za nevezan. Po pošti 10 kr. več. Na prodaj je v Ljubljani pri H. Ničman, Kopitarjeve ulice števil. 2, pa v »Katoliški Bukvarni«.

2. „Naša ljuba Gospa vedne pomoči“, izdala farna cerkev Tržiška, je knjižica, ki na 204. straneh male oblike podaja najprej obsirno zgodovino tako imenovane »čudodelne podobe naše ljube gospe vedne pomoči«, popisuje češčenje te podobe v Rimu in zunaj Rima ter našteva dolgo vrsto uslišanih molitev k Ma-

teri božji vedne pomoči. Dodane so se razne molitve: jutranje, večerne, mašne, spovedne, obhajilne, litanije, križev, pot..., tako da knjižica tudi kot molitvenik utegne služiti. Lepo v platno vezana knjižica stane v Ljubljani v prodajalnici H. Ničman 45 kr. po pošti 48 kr. Zlasti dobro bo došla nova, po nemškem izvirniku posneta knjižica onim cerkvam, kjer časté podobo N. lj. Gospe vedne pomoči, kakor n. pr. pri nunah v Ljubljani.

3. Izšel je prvi zvezek časnika „Venec cerkvenih bratovščin“, ki izhaja 24. dan vsacega meseca in ga urejuje g. spiritual dr. Fr. Useničnik. Glavni namen je listu, razširjati češčenje presv. Rešnjega Telesa. Ze lansko leto, ko je začel izhajati, si je med Slovenci pridobil zelo veliko bralcev. »Venec« v upravnistvu prejemana stane za eno leto 60 kr., po pošti pošiljan 72 kr. Naročila sprejema upravništvo »Venca« v Ljubljani, Kopitarjeve ulice, 2.

Raznoterosti.

(Stara navada iz Rima.) V večnem mestu je še danes stara navada, da koncem leta »kronajo« učence, ki so se med letom posebno dobro učili kršč. nauka. Koncem leta so v vseh župnijah izkušnje. Deček, katerega spoznajo pri skušnjah za prvega, je slovesno kronan za »cesarja«, štirje drugi dečki pa za »kneze«, ki spremljajo cesarja. Cesar in knezi dobé dragocena darila. Najbolj imenitno pa je, da imajo cesar in knezi pravico iti k sv. očetu. Letos je bil nek deček z imenom Vinčengo Postakim imenovan cesarjem. Pred kratkim so sv. oče njega in njegove štiri kneze sprejeli v avdienco.

(Zoper časopise, ki so sovražni cerkvi.) V dolni Oetz na Tirolskem so se vsi gostilničarji 24. dec. zavezali, da ne bodo več naročali in dajali svojim gostom brat časopisov, ki so nasprotniki in sovražniki cerkve. Vsak dobro misleč človek mora to odobravati. Ko bi Tirolce pos- emali tudi naši gostilničarji!

(Zoper nesramne pedobe.) Italijanski minister Kosta je izd. strogo naredbo zoper izdajanje, izpostavljanje

in razširjevanje nečistih, sramozljivost zalečih podob. Torej že framasonska, spridena italijanska vlada je spoznala za potrebno omejiti brezsrarnost raznih judovskih trgovcev s podobami. Ali zares le pri nas se ni mogoče brzdati te vrste nesramosti!

(Komandant marine, admiral Sterneck) je 6. dec. na Dunaju nagloma umrl, zadet od kapi. Srca njegovo so pokopali v krasloviški cerkvi na Koroškem, kjer je imel svoj grad, truplo pa v Polju.

(Viharji.) Grozni viharji so bili v zadnjem času na obrežju Angleške, pa tudi po Laškem. Morje je pljusalo čez brgove ter poškodovalo hiše in železnice. V Neapolju je divjal tak vihar, da je pometal na tla mnogo dimnikov.

(Romanje v sv. deželo) priredi bratovščina sv. Mihaela na Dunaju prihodnje pomlad. Trajalo bode romanje 84 dni. Odhod iz Trsta je dne 13. aprila. Vsi stroški so proračunjeni za III. razred na 240 gl., II. razred 360 gl. in I. razred 695 gl. Kogar veseli in ima drobiž, naj se pridruži!

(Dobrotljiva roka nadvojvodinje.) In mesta Ipsa na Spodnje Avstrijskem se piše to-le: V bližnji vasi Weins živi v mali hišici bolna udova s sedmero nepreskrbljenih otrok. Mož njen je bil pred več leti iz neprevidnosti ustreljen. In ta žena, od vseh zapuščena, je dobila veliko pomoč pri svetli gospej nadvojvodinji Mariji Jozefi. Nekega dne se pelje visoka gospa skozi to vas na sprehod. Bivala je namreč letošnje poletje v bližnjem gradu Persenburg. Pri hišici imenovane udove stopi iz voza in vpraša bolnico, kako ji gre. »Moj Bog, strašno slabo, cesareka visokost!«, odgovori ji udova. »Nč boljše, kakor se more goditi ravni, bolni udovi, ki ima sedem otrok. In sedaj je še moja jedina kravica v hlevu zbolela. Sicer je že stara pretega, vendar pa nam je do zdaj dajala še vedno potrebnega mleka. Če mi pogine, ne vem kaj bom začela«. Se tisti dan zvečer je žival proč prišla. Drugi dan je šla udova v grad tožit svojo nesrečo. In čez par dnij so pripeljali mlado dobro kravo v hlev udovin. Dobrosrečna gospa nadvojvodinja Marija Jozefa jo je kupila in dala nesrečni, a sedaj oveseljeni družini.

(Bolj gotovo in ceneje.) »Danilo! Kam greš pa zdaj s puško?« vpraša Milica svojega soproga. — »H Staretu na srne na Kolovec!« odgovori ta ter si popravi zlati nanosnik. — »Ako me želiš res veselo iznenaditi, pojdi raje h Kordianu! Tam so bolj gotovo dobiti in ceneje!« svetuje mu skrbna Milica. —

(Ženska trdovratnost.) »Albin!« pravi svojemu svaku Andrejček, »to so ti ženske trdovratne v svojih letih! Petnajst let je preteklo, odkar se ni hotela moja 20-letna ženica premakniti v svoje 30.to leto; iz 30.tega se pa kar ganiti noče!« — Albin: »No, smo pa mi možaki bolj popustljivi! Do petintridesetega si še sami pride-

vamo ravno tako tudi od šestdesetega naprej, ako se slučajno kdo ne ženi.« —

(Gostilne brez natakarjev.) Belgijci tekmujejo z Amerikanci glede novih iznajdb. Napoveduje se namreč v Bruselju otvoritev gostilne brez postrežnikov. Kdor pride v gostilno, si kar sam postreže, in sicer tako-le: Ob dolgi steni dvorane je nastavljena cela vrsta omar, ki so nekako podobne avtomatom na naših kolodvorih. Te omare so primerno razdeljene na oddelke, in na vsakem oddelku je zapisano, kaj hrani v sebi; na desni strani vsakega oddelka je naznanjena cena dotične jedi. Ako vržeš naznanjeno svoto v luknjico, odpre se omarica in pred gostom stoji pripravljena zahtevana jed. Ko pa zopet polžiš nazaj prazen krožnik, se omarica zopet zapre. Električen tok, napeljan po oddelkih, posreduje potrebno gorkoto. Ali se ne sliši to tako, kakor bi bilo v »deveti deželi?!«

(Telefon in raztresenost.) Neki švicarski list pri-poveduje dogodek, ki kaže, kakšne prijetnosti in neprijetnosti se lahko pripete pri telefonu. Veliki živinski trgovec Pulver v Bernu pošlje velik trop volov v klavnico ter hoče po telefonu izvedeti, ali se je vse pravilno izvršilo. Gospodičina, opravljajoč posel pri osrednjem telefonskem uradu, pa v svoji raztresenosti trgovca namestu s klavnico zveže s hotelom de Ville, kjer se je ravnokar pričela seja mestnih očetov. Lahko si mislimo, kako iznenaden je bil predsednik, ko je zaslišal, da ga neznan glas povprašuje: »Ali so vsi voli na svojem mestu?«

(Hudomušne priveljenje.) Gospod Karamfil se dvorljivo ponudi gospici v »zvezdi«: »Milostna gospica! vas li smem spremljati?« — Zlatica: »Zakaj ne! pravi, toda šest korakov za menoj pa v livreji.« —

Prihodnja številka „DOMOLJUBA“ izide dne 20. januarja 1898 zvečer.

Loterijske srečke.

Današ, 24. decembra:	37.	20.	58.	45.	80.
Grače, 24. decembra:	29.	69.	56.	45.	60.
Trst, 31. decembra:	69.	43.	8.	11.	16.
Lina, 31. decembra:	2.	65.	29.	81.	6.

Tržne cene v Ljubljani.

5. decembra.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica m. st. . .	12 60	Špeh, povožen, kgr.	68
Reš. . .	8 30	Surovo maslo, . .	80
Ječmen, . .	6 40	Jajce, jedno . . .	8
Ovas, . .	6 86	Mleko, liter . . .	10
Ajda, . .	8 80	Goveje meso kgr.	64
Proso, . .	7 50	Telečje . . .	88
Koruz, . .	6 80	Svinjsko . . .	56
Krompir, . .	2 50	Koštrunovo . . .	36
Leča hktl. . .	13	Pišanec . . .	45
Grah, . .	14	Golob . . .	17
Fizol, . .	9	Seno, 100 kgr. . .	1 96
Maslo kgr. . .	94	Slama, . .	1 70
Mast, . .	72	Drva trda, 4 kub. met.	7
Špeh, svež . .	60	» mehka . . .	5

Priporočam svojo bogato, velike zalogo vsakovrstnih ur in verižic prstanov, uhanov itd.

posebno primerno za ženine in neveste, po najnižji ceni.

Uljudno vabi v mnogobrojni obisk

Franc Čuden

v Ljubljani.

256 1

Ceniki s podobami tudi po pošti zastoj.

X. zvezek: **POVESTI**

Andrej Kalan

izšel je ravnokar ter se dobiva komad 20 kr., po pošti 23 kr. v Katoliški Bukvarni in Tiskarni v Ljubljani. Tudi III., IV., V., VI., VII. in VIII. zvezek so še v zalogi.

Velepoštovanemu gospodu
Mateju Oblak-u,
254 1 urarju in kleparju

na Vrhniki

podpisani tem polom isrečemo najtoplejšo zahvalo za popravo turnske ure prilukajšnji župnijski cerkvi, kar je izvršil že pred tremi leti po niski ceni in vendar prav izvrstno. Ura v teh treh letih ni potrebovala ne poprave in ne uravnave; šla je vedno točno. Gledé na njegovo isbornost v tej stroki ga smemo s mirno vestjo priporočiti čé. župnijskim uradom.

Primskovo pri Litiji 20. decembra 1897.

Jakob Kotar, Anton Božič,
cerkvena ključarja.

Ivan Golob,
župnik.

Povodom bližajočega se novega leta
najprisirčneje čestitke

cenjenim obiskovalcem moje brijačnice, osobito prečastiti duhovščini, proseč vse nadaljne naklonjenosti.

Velepoštovanjem

250

Ivan Kastelic

brivec, Florijanske ulice št. 25.

Zahvala.

Banki »Slavije«, katera mi je škodo, ki sem jo imel valed požara, takoj cenila ter mi zavarovano svoto v najkrajšem času izplačala, izrekam tem potom zahvalo in jo vsem posestnikom toplo priporočam.

Na Suhi, dné 1. januvarija 1898.

255 1

Janez Arnež,
posestnik.

Vsprejme se

učenec

zdrav in krepek, kateri zná pisati in brati in ima veselje do vrtnarstva pri **Iuki Tomšiču**, vrtnarju v Ljubljani. 229 2-2

Kmetovalcem kateri se hočeje poučiti o marilnem, kar koristi njihovemu uspešnemu gospodarstvu, priporočamo knjižico

Kmetom v pomoč.

Narodno-gospodarska rasprava. Spisal Iv. Belec, župnik.

Cena 20 kr., po pošti 25 kr. Dobiva se v „Katoliški Tiskarni“

Prodá se
iz proste roke

ново zidana

hiša
v Vodmatu,

katera je 10 let davka prosta. Natančneje se pozivé pri upravnistvu „Domoljuba“.

228 2

Najvažnejše za gospode krojače.

Vsak izmed gospodov,

kateri veliko suknenege blaga na leto potrebuje, se s tem uljudno opozarja, da bo kmalo sestavljena moja

pomladanska kolekcija (muštri)

s čisto novimi vzorci solidnega blaga in nizkimi cenami. Jamči se za natančno in brzo postrežbo. Sestavljeni cenik hlačevin in podlog je priložen. Kdor želi vzorce, naj mi pismeno naznani do 1. svečana 1898. Uzorci so poštnine prosti, enako tudi pošiljatev blaga z povzetjem čez 10 gld.

S spoštovanjem

(225)

Hugo Ihl.

Suknena pošiljateljjska trgovina.

Špitalske ulice štey. 4.

Med

(pitance)

se dobi po 48 kr. kilo

pri 46 2-1

Janez Sajovicu

Velesovo, pošta Cerklje.

100 do 300 gld.

na mesec lahko posteno zasluži sleherni ter povsed brez zgube, ako hoče prodajati postavne dopuščene srečke in državna pisma.

Ponudbe na Ludovika Oesterreicher, Budapest VII, Deutschgasse 8. 459 10-2

733 10-10

Oelz^{ova} kava

je najboljši in najčistejši primesek h kavi.

Cestite gospodinje!

Zahtevajte in kupujte to kavo!

Prodaja se v rdečih zavítkih z belim trakom ali pa v škatljah.

149 25-22

Marijaceljski grenčec

(v trgovini popolnoma prost, sme ga torej prodajati vsak trgovec. Razprodajalci dobé najvišji popust. Plakati v vseh jezikih za reklamo se dobé zastonj.)

Okrepčujoč, okusen, poživljuječ, osvajač, v dijetelnem oziru blagodejen je

Želodčni liker najdnejšega vonja (aroma) in najboljšega ukusa, ne zoperne grenek, marveč prijetno pogreni. — Srečno izbrana sestava izredno dobrih, čistih zelišč, najvestnejša priprava s najboljšo podstavo alkohola omogoči prirejanje najkvalitetnejšega želodčnega grenčeca, kateri krepi želodec in je potrjen po številnih zahvalah. — Steklenica 20 kr., 6 stekl. 1 gld., 12 stekl. samo 2 gld. — Dobiva se v vseh prodajalnicah, toda pri nakupovanju: **POZOR!** Pristen in pravi ima varstveno znamko **Marijino Celje**, katere je oblastveno vknjižena. Glavna zaloga:

Varstvena znamka.

Lekarna Trnóczy, Ljubljana, Kranjsko,

katera razpošilja — da se občinstvo seznaní s pravi, pristnim blagom — najmanj 6 steklenic z obratno pošto po vseh delih sveta 191 24—15

Sidro Liniment. Capsici compos.

231 5 iz lekarn Richter-jeve v Pragi

priznane izvrstno bolečine olajšujoče mazilo je dobilo posodica po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. v vseh lekarnah. Zahteva naj se to sploh priljubljeno domače zdravilo kar kratko kot 707 39—11

Richter-jev liniment s „sidrom“

ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah z znano varstveno marko „sidro“ kot pristno.

Richter-jeva lekarna
pri slatem levu v Pragi.

Od vseh avstrijskih škodav potrjen in od vis. o. kr. ministerstva za uk in bogastvje pripuščen

**mali, srednji in veliki
katekizem ali krščanski nauk**

v slovenskem jeziku, kateri bode v rabi po avstrijskih ljudskih šolah od prihodnjega šolskega leta nadalje, je ravnokar izšel ter se dobiva

mali po 15 kr., srednji po 32 kr. in veliki po 40 kr.
v prodajalnici katol. tisk. društva v Ljubljani

(K. Mišman) Kopitarjeve ulice.

Prodajalci dobé primeren popust.

Jedino pravi Balsam

(Tinctura balsamica)

iz lekarn pri „angelju varhu“ in tovarne farmacevtskih preparatov

A. Thierry-ja v Pregradi pri Rogatec-Slatini.

Prekušen in potrjen od zdravstvenih oblastev.

Najstareje, najpristnejše, najrealnejše in največje ljudsko domače zdravilo, ki stoji prave in pisne belosti kri v železu itd. ter je uporabno notranje in zunanje.

V svrhe varnosti občinstva pred navedenimi ponarejanji nasim od sedaj nadalje te-le občinstvene registrirane varstvene znamke.

V snak pristnosti je zaprta vsaka steklenica s srebrno kapico, v katero je vtisnjena moja trdka **Adolf Thierry**, lekarna pri „angelju varhu“. Vsak balsam, ki ne nosi sgoraj stoječe zelene tiskane varstvene znamke, naj se odkloni kot čim ceneje tem nič vredneje ponaredbi. Pazi naj se torej vedno natančno na kaleno varstveno znamko, kakor zgoraj! Ponarejalci in posnemovalci svojega jedine pravega balzama, kakor tudi prekupe si v vrednih ponarejenih, občinstva varačih drugih balzamev, zasledujem najstrožje sodnijskim putem na podlagi zakona o varstvenih znamkah. Kjer se ne nahaja zaloga mojega balzama, naj se naredi direktno in naslovi: Na angelja varha lekarno **A. Thierryja v Pregradi pri Rogatec-Slatini**. 12 malih ali 6 dvojnih steklenic stane franco vsake avstro-ogerske poštne pošte 4 krone, v Bosno in Hercegovino 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 krone 60 vinarjev. Manj kot 12 majhnih ali 6 dvojnih steklenic se ne razpošilja. Razpošilja se samo proti predplačilu ali poštenu povzetju. Pazi naj se vedno natančno na zgorajšnje zelene varstvene znamke, katero mora nositi v znak pristnosti vsaka steklenica.

Adolf Thierry, lekarnar

139 24 v Pregradi pri Rogatec-Slatini. 396 30-30

HERBABNY-jev podfosfornasto-kisli apneno-železni sirup.

Ta 28 let z največjim uspehom rabljeni prani sirup raztaplja sluz, upokojuje kašelj, pomanjšuje pót, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko si privajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljive fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kostij. 725 20—2

Cena steklenici je 1 gld. 25 kr., po pošti 30 kr. več za zavijanje. (Polsteklenic ni.)

[Prosimo, da se vedno izrecno zahteva **Herbabny-jev apneno-železni sirup**. Kot znak izvora se nahaja v steklu in na zamašku ime „Herbabny“ vtisnjeno z vzvišenimi črkami in nosi vsaka steklenica poleg stoječo uradno registrirano varstveno znamko, na katero znamenja naj se blagovoli pastli.

239 1 Osrednje skladišče:
Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“
VII/1, Kaiserstrasse 73 in 75.

Sklepi skor v vseh lekarnah na Dunaju in v kranjskih.

Stotisočero

družin vsak dan

posebno

rado pije

Zivijo!

Kathreiner- Kneippovo sladno kavo

Prosta zdravju škodljivih snovi, bogove kave ima edino Kathreiner-Kneippova sladna kava te dišavo in prijetni ukus. Ker pospešuje tek in je lahko prebavljiva, se Kathreiner-Kneippova sladna kava izkazuje že leta jednako dobro za odrasle in otroke. Z ozirom na zdravje in varnost bi pristne „Kathreiner-jeve“ kave ne smelo nedostajati v nobenem gospodinjstvu.

Svari se pred ničvrednimi ponaredbami!